

Europeiska
medborgarpanelen om
**rörlighet i
utbildningssyfte**
Informationsmapp

#LearningMobilityEU

Om den här **mappen**

Välkommen till den europeiska medborgarpanelen om rörlighet i utbildningssyfte! Först och främst vill vi tacka dig för att du har gått med på att delta i den här processen. Du, tillsammans med 149 andra medborgare från hela Europeiska unionen, är på väg att ge dig ut på ett riktigt äventyr, en medborgardialog med fokus på rörlighet i utbildningssyfte. För att hjälpa dig att bättre förstå denna process har vi strukturerat den här informationsmappen i fem avsnitt:

- 1. INTRODUKTION TILL DEN NYA GENERATIONEN AV EUROPEISKA MEDBORGARPANELER** 4

Medborgarpaneler är en demokratisk innovation som sätter medborgarna i centrum för det offentliga beslutsfattandet. I det här avsnittet ger vi dig en kort översikt över hur sådana processer fungerar.
- 2. UPPGIFTEN: VAD SKA JAG ARBETA MED?** 6

Europeiska kommissionen har samlat er för att utföra en specifik uppgift: här är uppgiften som ni bjudits in att utföra.
- 3. ÄMNE: VAD BEHÖVER JAG VETA OM RÖRLIGHET I UTBILDNINGSSYFTE?** 8

Du behöver inte vara eller bli expert för att bidra på ett meningsfullt sätt till medborgarpanelen, men det är viktigt att du känner till en del grundläggande information om ämnet. I det här avsnittet kommer du att lära dig om de viktigaste utmaningarna och möjligheterna som följer med frågorna om rörlighet i utbildningssyfte.
- 4. PRAKTISK INFORMATION** 14

Vi hoppas kunna göra din resa och ditt deltagande så smidigt som möjligt. Det här avsnittet handlar om transport, boende, dagtraktamenten och andra praktiska frågor som du behöver tänka på.
- 5. VEM ORGANISERAR DEN HÄR PANELEN?** 16

Det är viktigt att du vet vilka institutioner och organisationer som är ansvariga för de här panelerna.

1. Introduktion till den nya generationen av europeiska medborgarpaneler

Vad är de europeiska medborgarpanelerna?

I Europeiska kommissionens medborgarpaneler samlas slumpmässigt utvalda medborgare från alla 27 EU-medlemsstater för att diskutera viktiga kommande förslag på EU-nivå. På grundval av dessa gränsöverskridande kontakter kommer medborgarna med rekommendationer som Europeiska kommissionen kommer att beakta när den fastställer sina politiska mål och sin konkreta politik.

Under 2021-22 sammankallade Europeiska unionen fyra paneler vid konferensen om Europas framtid. Där samlades 800 slumpmässigt utvalda medborgare i fyra europeiska medborgarpaneler, som träffades under tre mötessessioner.

Deltagarna delade - på sitt eget språk - med sig av sina perspektiv och idéer om ekonomi, social rättvisa, jobb, utbildning, kultur, ungdom, idrott, digital omvandling, EU-demokrati, värderingar, säkerhet, rättsstatsprincipen, klimatförändringar, hälsa, migration och EU:s roll i världen. I slutet av panelerna formulerade medborgarna 178 rekommendationer, som senare resulterade i 49 förslag och mer än 300 tillhörande åtgärder.

En ny generation medborgarpaneler

Konferensens europeiska paneler var en banbrytande demokratisk process på europeisk nivå som satte medborgarna i centrum för utformningen av Europeiska unionens framtid.

De medborgare som deltog i konferensen efterlyste liknande och oftare förekommande möjligheter att delta i EU:s politiska beslutsfattande i framtiden. Som svar på detta tillkännagav Europeiska kommissionens ordförande Ursula von der Leyen en ny generation medborgarpaneler som ska samråda med slumpmässigt utvalda medborgare om vissa viktiga förslag på europeisk nivå. De medborgarpaneler som var centrala för konferensen (om Europas framtid) är nu ett regelbundet inslag i vårt demokratiska liv, vilket hon konstaterade i sitt tal om tillståndet i unionen i september 2022.

Den nya generationen medborgarpaneler syftar till att bygga vidare på tidigare erfarenheter. Tre nya paneler tillkännagavs, som kommer att sammanträda under tre sessioner vardera. Den här gången kommer medborgarpanelerna att behandla mer konkreta politiska frågor och fokusera på matavfall, virtuella världar och rörlighet i utbildningssyfte. Deltagarna kommer att kunna kommunicera med varandra på sina egna språk, med hjälp av tolkar.

Hur fungerar medborgarpanelerna?

Varje panel består av 150 slumpmässigt utvalda medborgare från alla EU:s medlemsstater, varav en tredjedel är yngre än 26 år, för att representera Europas framtida generationer.

Medborgarpanelen kombinerar samarbete i smågrupper (ca 12 personer) med arbete i plenum (alla 150 deltagare tillsammans). För att genomföra detta arbete kommer paneldeltagarna att få stöd av ett faciliteringsteam. Det här teamet består av experter på att göra grupparbete mer dynamiskt, för att få ut det bästa av varje individ och av gruppen som helhet. De kommer också att ge medborgarna en rad verktyg för samarbete och kollektivt beslutsfattande.

Som paneldeltagare är det viktigt att du förstår att denna process inte är avsedd att göra dig till expert på ämnet. Du får grundläggande kunskaper i ämnet och utifrån dina egna värderingar och livserfarenheter kommer du att kunna ge rekommendationer.

Medborgarpanelen om rörlighet i utbildningssyfte

Som du redan vet är du panelmedlem i panelen om rörlighet i utbildningssyfte. I den här panelen träffas ni för tre sessioner. Två av sessionerna kommer att äga rum på plats (i Bryssel) och en session kommer att genomföras virtuellt (online):

- **Session 1:**
3 - 5 mars (på plats i Bryssel)
- **Session 2:**
24 - 26 mars (online)
- **Session 3:**
28 - 30 april (på plats i Bryssel)

2. Uppgiften: Vad ska jag arbeta med?

När 800 slumpmässigt utvalda medborgare samlades under konferensen om Europas framtid 2021-22 betonades i resultatet av överläggningarna vikten av att EU och dess medlemsstater "främjar europeiskt utbyte på olika områden, både fysiskt och digitalt, inklusive utbildningsutbyten, vänort-sverksamhet, resor och yrkesmässig rörlighet (även för lärare och lokalt valda politiker)" och att "senast 2025 inrätta ett inkluderande europeiskt utbildningsområde där alla medborgare har lika tillgång till utbildning av hög kvalitet och livslångt lärande, även på landsbygden och i avlägsna områden".

EU och dess medlemsstater har åtagit sig att främja rörlighet för lärande över gränserna för elever och lärare oavsett ålder, utbildningsnivå, bakgrund, hälsa och ursprungsregion. Därför har Europeiska kommissionen beslutat att lägga fram ett nytt politiskt förslag år 2023 med målet att främja rörlighet i utbildningssyfte för alla inom det europeiska utbildningsområdet – oavsett var du kommer ifrån eller var du befinner dig i livet. Kommissionen sammankallar denna medborgarpanel och uppmanar deltagarna att besvara följande fråga:

Hur kan vi göra möjligheter till rörlighet i utbildningssyfte till verklighet för alla?

Europeiska kommissionen vill be medborgarna om hjälp med att göra rörlighet i utbildningssyfte i Europa mer lättillgänglig och mer känd för alla som studerar eller utbildar. Medborgarna uppmanas att identifiera de största hindren för rörlighet i utbildningssyfte och vad som behöver göras för att göra det till en verklighet för alla. Dessutom uppmanas medborgarna att beakta följande punkter:

- Behovet av att inkludera flera olika grupper av studerande och lärare, särskilt personer med sämre möjligheter (på grund av funktionshinder, hälsoproblem, ekonomiska, sociala, geografiska och andra hinder) och mindre rörliga grupper (t.ex. skolelever och lärare, lärlingar och praktikanter, vuxenstuderande och lärare);
- behovet av att hålla rörligheten så miljövänlig som möjligt genom val av färdmedel och främjande av hållbara metoder för att bidra till kampen mot klimatförändringarna;
- möjligheter och utmaningar som digitaliseringen kan erbjuda (t.ex. bättre användning av digitala plattformar för inläring, kombination av inläring på plats och på nätet);
- potentialen för rörlighet i utbildningssyfte för interkulturell dialog, aktivt medborgarskap och främjande av gemensamma värderingar.

Under panelens sessioner kommer medborgarna att få tillräckligt med information för att förstå ämnet, identifiera hinder och kompromisser, diskutera och prioritera lösningar som syftar till att öka rörligheten för lärande i Europa.

Som medlem i medborgarpanelen kommer du att få mer information från talarnas presentationer. Ni kommer att kunna diskutera för- och nackdelar med olika möjliga lösningar, deras genomförbarhet och betydelse, i enlighet med era individuella och kollektiva värderingar.

Resultatet av ert arbete kommer att vara en lista med rekommendationer som kommer att överlämnas till Europeiska kommissionen. Den kommer att stödja kommissionens arbete med ett förslag till rådets rekommendation om rörlighet i utbildningssyfte.

Under den första sessionen kommer ni att bygga upp en gemensam vision om hur framtiden för rörlighet i utbildningssyfte i Europa bör se ut och identifiera de olika målgrupper som vi måste överväga för att göra rörlighet i utbildningssyfte till en verklighet för alla.

Med hjälp av externa talare kommer ni att fördjupa er i ämnet och de olika program och aktiviteter som det omfattar. Under den här sessionen kommer ni att få ta del av och höra andra medborgare berätta om möjligheterna, men också utmaningarna, med rörlighet i utbildningssyfte för interkulturell dialog. Ni kommer också att titta på framväxande trender som kan påverka lärandemobiliteten i framtiden, t.ex. den digitala omvandlingen och klimatförändringarna.

Under den andra sessionen kommer ni att bygga vidare på den gemensamma vision, målgrupper och nya trender som identifierades under session 1 för att mer i detalj diskutera de viktigaste hindren och utmaningarna för olika grupper av EU-medborgare när det gäller rörlighet i utbildningssyfte. Vi kommer att bjuda in många aktörer som arbetar med rörlighet och som kommer att dela med sig av många olika perspektiv på ämnet. Det gör det möjligt för er att bättre bedöma de befintliga idéer och lösningar som finns på bordet och identifiera marginaler för förbättring.

Under den tredje och sista sessionen kommer ni att sammanställa era rekommendationer till Europeiska kommissionen om hur man kan öka rörlighet i utbildningssyfte i Europa, genom att peka på viktiga områden som behöver förbättras och genom att prioritera de mest lovande lösningarna för olika grupper.

3. Ämne: Vad behöver jag veta om rörlighet i utbildningssyfte?

Nu när du vet lite mer om processen, låt oss fokusera på själva ämnet. Vi har sammanställt det här korta avsnittet för att hjälpa dig att komma in i detta mångsidiga ämne. Vi kan naturligtvis inte täcka alla aspekter på några få sidor, och du kommer att få mer detaljerad information under denna panel. Vi hoppas att det här avsnittet ger dig insikter som hjälper dig att förstå presentationerna och att bidra till panelens diskussioner och aktiviteter.

Vad är det politiska sammanhanget för "rörlighet i utbildningssyfte"?

Europeiska unionen har i över 35 år främjat program och strategier för att öka medborgarnas rörlighet och främja gränsöverskridande utbyten och samarbete om lärande.

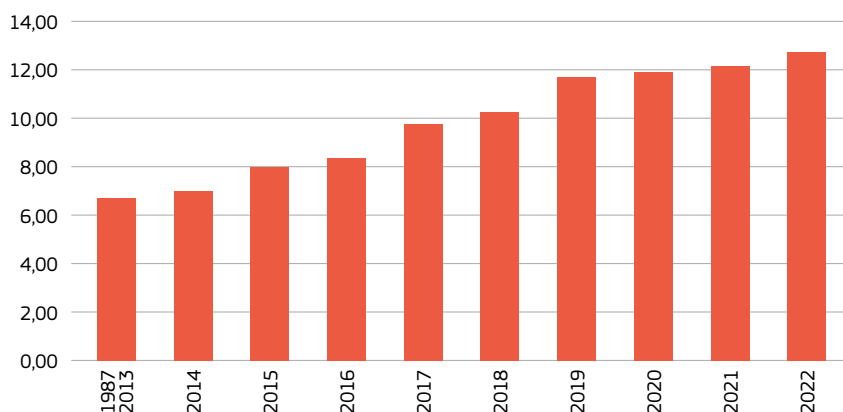
Att öka rörligheten i utbildningssyfte i Europeiska unionen är en viktig aspekt av EU:s utbildningspolitik. Målet är att främja större rörlighet för studenter, lärare och andra yrkesverksamma inom utbildning inom EU. Detta mål är nära kopplat till EU:s bredare mål att främja ett mer integrerat och inkluderande EU samt att främja EU-medborgarnas konkurrenskraft och anställbarhet. EU ser rörlighet i utbildningssyfte som ett sätt att öka den ömsesidiga förståelsen och kulturutbytet bland EU-medborgarna och hjälpa dem att förvärva de färdigheter och kompetenser som behövs i en globaliserad värld. Detta inkluderar bland annat kunskaper i främmande språk. Rörlighet i utbildningssyfte bidrar också till att förstå andra utbildningssystem, som är en viktig del av sammanhållningen mellan utbildning och yrkesutbildning i Europa, som är kärnan i det europeiska utbildningsområdet.

Bland dessa EU-åtgärder är Erasmus+ det viktigaste EU-programmet för att stödja allmän utbildning, yrkesutbildning, ungdom och idrott i Europa.

- Programmets huvuddrag är att stödja det som kallas "rörlighet i utbildningssyfte", vilket innebär en utlandsvistelse under en viss tid i en läromiljö, som ett universitet, en skola eller till och med ett företag.
- Det är öppet för ett brett spektrum av deltagare, som universitetsstudenter, yrkesutbildningselever, praktikanter och lärlingar, skolelever, vuxna elever, lärare och utbildningspersonal, ungdomar och ungdomsarbetare¹ eller idrottsledare.
- Rörlighet i utbildningssyfte ger dem möjlighet att resa utomlands under en studieperiod, en praktikplats eller ett ungdomsutbyte för att utveckla sina kunskaper, färdigheter (inklusive deras kunskaper i främmande språk) och anställbarhet.

ERASMUS+-RÖRLIGHET I MILJONER

(källa: Erasmus+ årsrapport 2021, s. 17)

KUMULATIVA MOBILITETSPERIODER FÖR ERASMUS+,
ALLA ÅTGÄRDER, STUDERANDE OCH PERSONAL
(totalt startat per år i miljoner sedan 1987, 2022 är preliminärt)

Europeiska kommissionen planerar att vidta åtgärder för att göra det möjligt för alla studerande, lärare och personal att lättare röra sig mellan utbildningssystem i olika länder, och på så sätt göra utlandsvistelser för alla till en norm snarare än ett undantag. Syftet med det nya initiativet är att öka möjligheterna till lärande utomlands i EU för alla, inom alla sektorer (skolutbildning, yrkesutbildning, högre utbildning, vuxenutbildning, ungdom och idrott) och på alla nivåer av formellt, icke-formellt och informellt lärande.

Med hänsyn till rekommendationerna från denna medborgarpanel kommer kommissionen att föreslå hur man kan undanröja hinder och skapa incitament för att förbättra tillgången till transnationell rörlighet i utbildningssyfte och hur man kan ta itu med den nya utvecklingen när det gäller inlärningsmönster. Av särskilt intresse är mer flexibla, blandade och virtuella inlärningsformer samt behovet av mer hållbara resor, beteenden och metoder.

EU och medlemsstaternas roll

Europeiska unionen har en kompletterande behörighet på politikområdena utbildning, yrkesutbildning, ungdom och idrott, vilket innebär att den har en stödjande roll i samarbetet mellan medlemsstaterna på dessa områden. EU arbetar också för att främja erkännandet av kvalifikationer och stödja utvecklingen av gemensamma kvalitetsstandarder för lärande. Dessutom finansierar EU initiativ på dessa områden genom olika program och initiativ, till exempel programmet Erasmus+. EU har dock inte befogenhet att lagstifta om utbildning eller dessa andra områden, eftersom detta är medlemsstaternas behörighet.

Formellt, icke-formellt och informellt lärande: Vilka är skillnaderna?

FORMELLT LÄRANDE	ICKE-FORMELLT LÄRANDE	INFORMELLT LÄRANDE
Planerat och strukturerat lärande (lärande är målet för de aktiviteter som eleverna deltar i och en kursplan följs) som sker inom utbildningssystemen i syfte att uppnå en examen.	Planerat och strukturerat lärande sker i undervisande kurser. Det omfattar workshops, seminarier och handledning samt privatlektioner och massiva öppna online-kurser som genomförs i syfte att utveckla färdigheter och förmågor.	Lärande som sker naturligt (i motsats till planerat och strukturerat) som en del av olika aktiviteter (t.ex. digitala färdigheter som utvecklas genom fritidsaktiviteter).

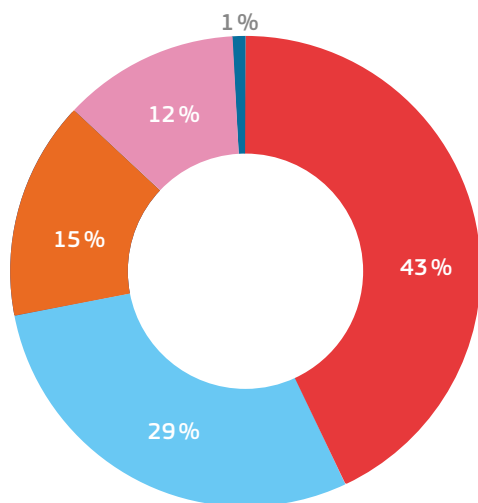
¹ Personer som arbetar med ungdomar för att stödja deras utveckling, med hjälp av icke-formella och informella metoder

Vilka är de olika typerna av rörlighet i utbildningssyfte?

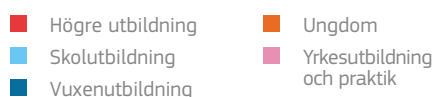
När man tänker på rörlighet i utbildningssyfte tänker man oftast på unga människor som åker på utbyte som en del av sina studier i högre utbildning. Rörlighet i utbildningssyfte är dock ett mycket bredare begrepp som omfattar alla elever och utbildare.

ERASMUS+ RÖRLIGHET PER OMRÅDE

(källa: Erasmus+ årsrapport 2021, s. 29)

RÖRLIGHET ÅR 2021 PER FÄLT

Exempelvis kan personal inom skolutbildning eller vuxenutbildning delta i aktiviteter som ger möjligheter till rörlighet i utbildningssyfte, t.ex. genom att skugga (observera), följa kurser och undervisa eller delta i utbildningsuppdrag över gränserna. Det innebär att lärarna kan få unika erfarenheter och följa en bredare uppsättning metoder för att förbättra sitt eget sätt att undervisa eller organisera lärandet.

Ett annat exempel är att möjligheter till rörlighet i utbildningssyfte även finns för studerande inom yrkesutbildning, vilket innebär att färdigheter och kunskaper som är relaterade till ett specifikt yrke eller hantverk som den studerande eller arbetstagaren vill delta i. Rörlighet inom yrkesutbildningen kan ge eleverna ökade yrkeskunskaper som underlättar deras anställbarhet samtidigt som det stödjer utvecklingen av kunskaper i främmande språk, social kompetens och kulturell medvetenhet.

Dessa exempel visar att rörlighet i utbildningssyfte inte bara är en möjlighet för unga människor som studerar, utan även för äldre och mer erfaren personal. De **olika typerna av rörlighet i utbildningssyfte** kan sammanfattas som:

- 1. Rörlighet för elever:** Detta avser rörlighet för skolelever, studerande inom yrkesutbildning och högre utbildning mellan utbildningsinstitutioner inom eller utanför EU. Detta kan omfatta utlandsstudier, utbytesprogram och andra former av internationella studier;
- 2. Lärar- och personalrörlighet:** Detta avser rörligheten för lärare och andra yrkesverksamma inom allmän och yrkesinriktad utbildning mellan läroanstalter inom eller utanför EU. Detta kan omfatta lärarutbytesprogram, jobbskuggning (inläring på arbetsplatsen där en person tillbringar tid med att observera och arbeta tillsammans med en mer erfaren kollega) och andra former av yrkesmässig utveckling; detta omfattar även idrottsledare (personal i idrottsorganisationer, främst på lokal nivå).
- 3. Rörlighet för lärlings- och praktikplatser:** Detta avser ungdomars rörlighet mellan företag eller organisationer inom eller utanför EU i syfte att få en lärlings- eller praktikplats;
- 4. Rörlighet inom vuxenutbildning:** Detta avser vuxna inlärares rörlighet för att delta i formella och icke-formella inlärningsaktiviteter;
- 5. Ungdomars icke-formella och informella rörlighet:** Detta avser främst ungdomsutbyten och ungdomsledares rörlighet;
- 6. Rörlighet online och virtuellt:** Detta avser användningen av digital teknik för att underlätta rörlighet, t.ex. online-kurser, virtuella utbyten och andra former av distansutbildning.

Naturligtvis skiljer sig möjligheten till rörlighet i utbildningssyfte åt beroende på vilken utbildningsaktivitet som erbjuds. Varje typ av rörlighet har sina egna specifika egenskaper, mål och målgrupper. Den övergripande ambitionen med möjligheten är dock densamma: att förbättra inlärningsresultaten, öka kompetensen i främmande språk, öka den interkulturella medvetenheten och öka medvetenheten om olika metoder för inläring och utbyte av metoder.

95% av deltagarna är antingen nöjda eller **mycket nöjda** med sin rörlighet

99% skulle rekommendera **upplevelsen**

78% har förbättrat sin **språkkunskaper**

87% uppger att **främmande språk** är viktigt

75% tycker att de har bättre **karriärmöjligheter**

76% har en **bättre uppfattning** om sin framtida karriär

83% skulle vilja arbeta i en **internationell miljö**

89% känner sig mer medvetna om **europiska värderingar**

73% är mer intresserade av **europiska ämnen**

64% känner sig mer **europiska**

89% anser att de har utvecklat en **bättre toleransmedvetenhet**

Vilka fördelar kan vi förvänta oss av ökad rörlighet i utbildningssyfte?

I rekommendationerna från konferensen om Europas framtid rekommenderade deltagarna tydligt att möjligheter till rörlighet i utbildningssyfte bör främjas och göras tillgängliga i alla medlemsstater för alla, oavsett ålder, utbildningsnivå, bakgrund och ekonomiska medel. Detta talar för att rörlighet i utbildningssyfte är en prioriterad fråga för medborgarna i Europa.

Rörlighet i utbildningssyfte är en stark drivkraft för att höja kvaliteten på utbildningsinstitutioner, organisationer och intressenter som är involverade i icke-formellt och informellt lärande och ungdomsarbete. Rörlighet i utbildningssyfte kan öka interkulturella kompetenser och deltagandet i medborgarskapet. Deltagarna lär sig inte bara av det material de studerar utan också av att delta i gränsöverskridande aktiviteter. Gränsöverskridande erfarenheter bidrar aktivt till positiva attityder om EU och till utvecklingen av en europeisk identitet. Europeiska kommissionens planer på att främja ökad rörlighet i utbildningssyfte kommer att uppmuntra medlemsstaterna att göra erfarenheter av rörlighet till en uppskattad del av alla utbildningsvägar. Medlemsstaterna kan integrera möjligheten till rörlighet i utbildningsprogrammen, inklusive arbetsplatsbaserat lärande, t.ex. praktikplatser och lärlingsutbildningar.

Ett första steg i denna riktning, den utökade räckvidden för Erasmusprogrammet 2021-2027, kommer att göra det möjligt för fler människor att dra nytta av värdefulla inlärnings- och utbildningsperioder utomlands, och på så sätt få mer kunskap, färdigheter och kompetens. Den bör också bidra till att främja inkluderande², miljövänliga, digitalt förberedda och balanserade former av rörlighet i utbildningssyfte.

Initiativet kommer också att ha en positiv inverkan på ytterligare internationalisering, samarbete och förbättring av kvaliteten på utbildningsinstitutioner och organisationer och intressenter som är involverade i icke-formella och informella inlärnings-sammanhang och ungdomsarbete.

Kort sagt kan ökad rörlighet i utbildningssyfte i EU medföra ett **antal fördelar**:

- **Kulturell och språklig mångfald:** Rörlighetsprogrammen exponerar individer för olika kulturer, språk och tankesätt, vilket kan vidga deras perspektiv och främja interkulturell förståelse;
- **Personlig utveckling:** Rörlighetsprogrammen kan vara en värdefull livserfarenhet som kan främja personlig tillväxt och självförtroende;
- **Förbättrad anställningsbarhet:** Rörlighetsprogrammen för lärande kan hjälpa individer att skaffa sig nya färdigheter och kunskaper, vilket kan göra dem mer konkurrenskraftiga på arbetsmarknaden och förbättrar deras karriärmöjligheter;
- **Nätverksbyggande och karriärmöjligheter:** Rörlighetsprogrammen kan ge enskilda individer möjlighet att träffa och nätverka med yrkesverksamma från andra länder, vilket kan skapa nya karriärmöjligheter;
- **Internationellt samarbete och internationell förståelse:** Rörlighetsprogrammen kan främja samarbete och förståelse mellan länder, vilket kan ha en positiv inverkan på politiska, ekonomiska och sociala relationer;
- **Förbättra kvalitén på utbildning och praktik:** Erfarenheter av rörlighet kan bidra till att förbättra utbildningssystemens kvalitet genom att uppmuntra utbyte av god praxis och främja innovation;
- **Bidrag till integrationen i Europeiska unionen:** Rörlighetsprogrammen kan främja en känsla av europeisk identitet, främja EU:s gemensamma värderingar och hjälpa till att integrera EU.

² Strategi för integration och mångfald för Erasmus+ och den europeiska solidaritetskåren. Länk: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy>

Vad kan hindra rörlighet i utbildningssyfte?

I Eurobarometerundersökningen 2022 om ungdomar och demokrati under Europeiska året för ungdomsfrågor uppgav endast 15 % av de ungdomar som deltog i undersökningen att de hade deltagit i studier, utbildning eller lärlingsutbildning i ett annat EU-land. Samtidigt är intresset för rörlighet i utbildningssyfte stort. Samma undersökning visade också att ungdomar anser att förbättrad utbildning och yrkesutbildning, inklusive fri rörlighet för studenter, lärlingar, elever etc., är ett av de tre viktigaste fokusområdena för Europeiska ungdomsåret. Så varför gapet?

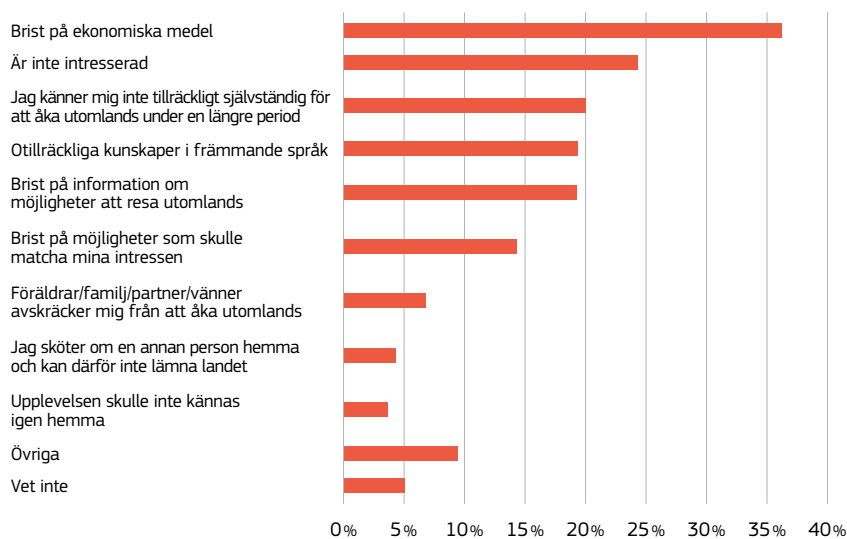
Även om transnationell rörlighet för lärande har visat sig vara mycket värdefulla erfarenheter för människor när det gäller att skaffa sig kunskaper, färdigheter och kompetenser som behövs för personlig, pedagogisk

och yrkesmässig utveckling - liksom för medborgarengagemang och social inkludering - finns det viktiga hinder. Några av de mest relevanta **hindren för rörlighet i utbildningssyfte** som identifierats är följande:

Som nämnts ovan har färre än en av fem ungdomar i EU genomgått studier, utbildning eller lärlingsutbildning i ett annat EU-land, vilket beror på en rad olika hinder. Hindren omfattar brist på ekonomiska medel, svårigheter att förbereda sig tillräckligt för rörlighet (t.ex. utveckling av kunskaper i främmande språk) samt bristande medvetenhet, motivation och stöd för elever och lärare att delta i rörlighet i utbildningssyfte. Ytterligare hinder är brist på möjligheter som matchar intressen, hinder som orsakas av funktionshinder, administrativa och rättsliga hinder samt osammanhängande system och åtgärder som genomförs av olika EU-medlemsstater och på EU-nivå.

UNGA MEDBORGARES HINDER FÖR ATT DELTA I RÖRLIGHET I UTBILDNINGSSYFTE

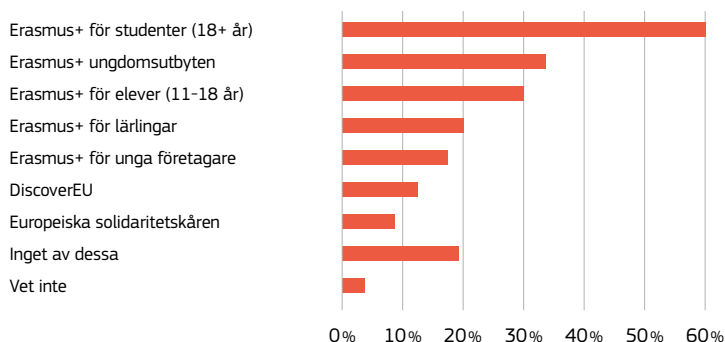
(källa: Flashbarometer 502 Summary, 2022, s. 8)

VAD HINDRADE DIG FRÅN ATT DELTA I SÅDANA AKTIVITETER?
(flera svar)

UNGA MEDBORGARES MEDVETENHET OM MÖJLIGHETENA TILL RÖRLIGHET I UTBILDNINGSSYFTE

(källa: Flashbarometer 502 Summary, 2022, s. 10)

VILKA AV DESSA EU-FINANSIERADE MÖJLIGHETER FÖR UNGDOMAR ATT STANNA I ETT ANNAT EU-LAND HAR DU HÖRT TALAS OM?
(flera svar)

Naturligtvis kan dessa hinder skilja sig åt beroende på vilken typ av rörlighet i utbildningssyfte som avses. Exempelvis har endast en minoritet av grundskolelärarna varit utomlands, och undervisningsämnet har ett starkt inflytande på lärarnas deltagande i rörlighetsaktiviteter³. När det gäller elevernas rörlighet på lång sikt finns det flera hinder för erkännandet av utbildningsperioder utomlands, bland annat en mängd olika strategier och metoder för erkännande och osäkerhet om processen för erkännande.⁴ För högskolestudenter upplevs den ekonomiska bördan som ett stort hinder för rörlighet, tillsammans med separationen från familj och vänner⁵. Dessutom kan de potentiella svårigheterna med att lära sig på ett annat språk än heminstitutionens undervisningsspråk vara en avskräckande faktor.⁶ Liknande utmaningar gäller för yrkesutbildningen. Särskilt för lärlingarr hindras rörligheten av ekonomiska begränsningar, administrativa svårigheter och språkbarriärer. Dessutom finns det skillnader i fråga om ersättning, hälso- och säkerhetsnormer och lärlingens rättsliga ställning. Arbetsgivarna är också ofta ovilliga att engagera sig i och stödja rörlighet.⁷

³ EURYDICE, Lärare i Europa: Karriär, utveckling och välbefinnande, 2021

⁴ Förberedande åtgärd "Expertnätverk för erkännande av resultat av utbildningsperioder utomlands inom gymnasieskolan" (2019-2021) EAC-2019-0620.

⁵ EUROSTUDENT-projektet. Länk: <https://www.eurostudent.eu/>

⁶ «Om kurserna i hemlandet ges på ett annat språk än hemlandets - oftast engelska - är chansen att studera utomlands nästan tre gånger större. « The EUROGRADUATE Pilot Survey. Länk: <https://www.eurograduate.eu/>

⁷ Främjande och hindrande faktorer för gränsöverskridande rörlighet för långtidsutbildade lärlingar. Bevis från utredningar på lands- och projektnivå. Länk: https://www.cedefop.europa.eu/files/2021-10/3089_en.pdf

Lösningen för att öka rörligheten i utbildningssyfte för en grupp kanske inte är densamma som för en annan grupp. När man funderar på hur man kan göra rörlighet i utbildningssyfte till en realitet för alla är det viktigt att tänka på de olika gruppernas sammanhang och de specifika problem som de står inför.

Vilka verktyg och tillvägagångssätt finns på bordet?

Europeiska kommissionen vill samla in medborgarnas och intressenternas åsikter om de viktigaste hindren och incitamenten för rörlighet i utbildningssyfte. Detta kommer att göra det möjligt för Europeiska kommissionen att prioritera att undanröja hinder och skapa incitament, vilket medborgarna och intressenterna anser vara viktigast.

I denna process skulle Europeiska kommissionen dessutom vilja veta vad du anser om hur man kan göra rörlighet i utbildningssyfte för att stödja den gröna övergången, hur man bättre kan använda digitala verktyg (t.ex. för att få ut alla fördelar som erbjuds av flexibla inlärningsformer som kombinerar fysiskt och virtuellt lärande och användning av digitala plattformar) samt hur rörlighet i utbildningssyfte skulle kunna bli mer inkluderande.

Syftet är att göra inlärningsperioder utomlands till en normalitet, snarare än ett undantag. Mer specifikt att öka möjligheterna till lärande och undervisning utomlands i och utanför EU för alla, inte bara för vissa grupper. Detta inkluderar olika former av lärande, såsom formellt, icke-formellt och informellt lärande. Dessutom omfattar den olika grupper som lärare, lärlingar, praktikanter, skolelever, ungdomar och ungdomsarbetsare, vuxenstuderande och idrottspersonal.

Att göra rörlighet i utbildningssyfte till en verklighet för alla kommer att kräva mycket ansträngning och innovativt tänkande. Bland många saker att ta itu med är följande:

- identifiera hinder för rörlighet i utbildningssyfte så att fler människor känner sig motiverade och engagerade att uppleva rörlighet i utbildningssyfte;
- ge vägledning om hur man kan övervinna de olika hindren för rörlighet i utbildningssyfte, eftersom det kan vara lättare att peka på problemen än att komma fram till lösningar på dem;
- främja rörlighet i utbildningssyfte och identifiera möjliga incitament så att alla som potentiellt kan dra nytta av en möjlighet till rörlighet i utbildningssyfte är medvetna om detta;
- göra rörlighet i utbildningssyfte mer socialt inkluderande och tillgänglig för missgynnade grupper, såsom personer med funktionshinder och personer med låginkomstbakgrund;
- göra rörlighet i utbildningssyfte mer miljövänlig genom att fokusera på mer hållbara resor, beteenden och metoder;
- koppla rörlighet i utbildningssyfte mer till digitala inlärningsmöjligheter och överväga mer flexibla, blandade och virtuella inlärningsformer;
- bättre erkännande av kvalifikationer som förvärvats genom rörlighetsprogram;

2023-02-08: Inledande av det offentliga samrådet om framtiden för rörlighet i utbildningssyfte

Parallellt med er medborgarpanel genomför Europeiska kommissionen även andra riktade samråd med berörda parter. Den 8 februari 2023 inledde kommissionen ett offentligt samråd i syfte att informera medborgarna och alla berörda parter om sitt kommande förslag om att uppdatera EU:s ram för rörlighet i utbildningssyfte och samla in bevismaterial och synpunkter på det.

Förslaget kommer att uppdatera EU:s nuvarande ram för rörlighet i utbildningssyfte för att göra det lättare för studerande att flytta mellan utbildningssystem och främja rörlighet i utbildningssyfte som en möjlighet för alla. De viktigaste hindren för att delta i rörlighet i utbildningssyfte och sätt att ta itu med dem kommer att diskuteras genom ett offentligt samråd med medborgare och intressenter, t.ex. studerande, lärare, personal inom alla utbildningssektorer, ungdomsarbetsare, lärlingar och idrottspersonal. Särskilt organisationer som skickar och tar emot deltagare i rörlighetsaktiviteter, inklusive arbetsgivare, är välkomna att dela med sig av sin feedback. Insatser från beslutsfattare, intressentorganisationer och forskare är också mycket värdefulla.

Bevisinfordran och frågeformulär för offentligt samråd som görs tillgängliga på alla EU-språk kommer att vara öppna i 12 veckor. De kan nås på [Have your Say-portal](#).

- förenkla de administrativa förfarandena för att göra det lättare för enskilda personer att delta i rörlighetsprogram;
- tillhandahålla lättillgänglig information och stöd för att hjälpa enskilda att hitta och delta i rörlighetsprogram;
- uppmuntra den privata sektorns deltagande i stöd- och rörlighetsprogram.

Du hittar en ordlista över de viktigaste termerna här:

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Category:Education_and_training_glossary

4. Praktisk Information

Vi ser fram emot att välkomna dig till nästa generation av de europeiska medborgarpanelerna som startar fredagen den 3 mars i Bryssel, Belgien. Vi är glada att kunna skicka dig praktisk information för att förbereda din resa och din närvaro vid mötet. Som påminnelse:

Två av sessionerna kommer att äga rum på plats (i Bryssel) och en session kommer att genomföras virtuellt (online):

● **Session 1**

3 - 5 mars
(på plats i Bryssel)

● **Session 2**

24 - 26 mars
(online)

● **Session 3**

28 - 30 april
(på plats i Bryssel)

1. DAGSTRAKTAMENTE

Per dagstraktamente (ett bidrag för att täcka levnadskostnader) på 90,00 € per konferens och rese-dag kommer att tillhandahållas. Dagstraktamentena betalas efter deltagande i mötet baserat på en närvarolista.

2. LOGISTIK

RESEARRANGEMANG

Du har eller kommer att få din resplan och e-biljett. Om du har ytterligare frågor angående dina researrangemang, vänligen kontakta oss på info@futureeu.events

TRANSFER

Transfer vid ankomst: När du anländer till flygplatsen/tågstationen kommer värdinnor med en välkomsttavla (affisch) för nästa generation av de europeiska medborgarpanelerna att välkomna dig och följa med dig till transferbussen. Om du stöter på svårigheter att hitta värdinnorna, ring 00 32 - 478 79 68 53 eller 00 32 - 478 79 68 63 mellan 7:00 och 21:00

Med flyg: När du har hämtat ditt bagage på flygplatsen, vänligen bege dig till servicedisken i ankomstterminalen där våra värdar väntar på dig.

Med tåg: På Midi Brussels järnvägsstation, vänligen gå till cafeterian Prêt à Manger där våra konferensvärdar med en välkomstskylt och roll-up väntar på dig.

I Bryssel: Från hotellen till Europeiska kommissionens lokaler kommer grupptransporter att organiseras med en buss från hotellen till konferensbyggnaden. Vänligen presentera dig i hotellets huvudlobby före den schemalagda avgångstiden. Vårt team visar dig vägen till skytteln. Om du föredrar att ta dig till Europeiska kommissionens lokaler på egen hand ska du ändå meddela vårt supportteam innan du åker.

I Bryssel: Från det sociala evenemanget till hotellet. Efter mötet kan sociala evenemang planeras och grupptransfer med buss från Europeiska kommissionens lokaler till platsen kommer att organiseras. Efter middagen ordnas grupptransfer med buss från restaurangen till hotellet.

Transfer vid avresa: Vi ordnar transfer tillbaka till flygplatsen/tågstationen för alla deltagare från hotellet du bor på. En anslagstavla visar avgångstiden i hotellets lobby.

BOENDE

Vårt team kommer att välkomna dig när du anländer till hotellet, ge dig en tryckt agenda och all relevant information. Ett rum för en person, med frukost och gratis Wi-Fi har bokats för dig. Se ditt e-postmeddelande med bokning. Observera att alla extrafunktioner (t.ex. minibar, rumsservice, telefon, hotellbar, tvättservice, tidig incheckning eller sen utcheckning osv.) inte täcks av arrangörerna. Vänligen betala alla extra kostnader direkt på hotellet.

VIKTIGT: Officiell incheckningstid är 15:00 och utcheckningstid är 12:00 på avresedagen. Vår personal kommer att vara närvarande på hotellet för att hjälpa till vid behov. Om du anländer tidigare kommer hotellet att göra sitt bästa för att anpassa situationen när det gäller beläggningen av rummen. Det kan dock förekomma viss väntetid, och du är välkommen att lämna ditt bagage och vänta i hotellets lobby.

3. DIVERSE

Klädkod

Ta med dig kläder för mötena, en varm jacka och en halsduk för inomhusbruk och en vattentät vinterjacka samt varma bekväma skor och paraplyer för utomhusbruk. Temperaturerna i februari kommer sannolikt att vara runt 7 °C och en genomsnittlig låg temperatur på 4 °C.

Dricksvatten

Kranvattnet är säkert att dricka i Belgien. Flaskvatten eller filtrerat vatten är lätt att köpa och kommer att erbjudas under alla möten, måltider och sociala evenemang.

Tidszon

Aktuell tid är CET — Centraleuropeisk tid (UTC/GMT +1 timme).

Tourisminformation

Bryssel är rikt på historia, arkitektur, gastronomi, kultur och så mycket mer! Om du stannar i Bryssel under helgen, tveka inte att besöka huvudstadsregionen Bryssels webbplats för att upptäcka alla kulturaktiviteter under din vistelse.

Kontakt

Vårt team kommer att bestå av flera personer och värdinnor som kommer att vara tillgängliga före och under hela mötet. Skulle du stöta på några svårigheter vid ankomsten, har din flygavgångstid ändrats, är du välkommen att kontakta oss via e-post: info@futureu.events

Tolkning

Mötet kommer att vara tillgängligt på 24 språk tack vare en grupp professionella tolkar. Var snäll och ta det lugnt och undvik att tala för snabbt under sessionen.

4. TILLTRÄDE TILL BYGGNADEN

Mötet kommer att äga rum i Europeiska kommissionens lokaler i Bryssel. Se dagordningen för mer information om de exakta byggnaderna och rummen. Europeiska kommissionens byggnad är tillgänglig med ett V-pass. Ett e-postmeddelande gällande V-pass kommer att skickas till dig före evenemanget. Glöm inte att registrera dig via detta e-postmeddelande för att slutföra processen och få din QR-kod för V-pass. Om du inte har fått ditt V-pass, vänligen kontakta oss via e-post: info@futureu.events.

Observera att det kan ta minst 20 minuter att slutföra säkerhetskontrollen och att anlända till mötesrummet. Säkerhetspersonalen kommer att be om ditt V-pass och ID-kort.

Alla deltagare:

- måste visa upp ett giltigt pass eller ID-kort innan de går in i byggnaden;
- är skyldiga att genomgå säkerhetskontroller vid entrén;
- rekommenderas att ta med inbjudan eller något annat dokument som tydligt anger deras deltagande (t.ex. e-postmeddelande med registrering)

5. HELPDESK, TILLGÅNG TILL INTERNET

En helpdesk kommer att finnas vid ingången till rummen. Våra kollegor och värdinnor hjälper dig att hitta rätt, att ta emot dokument eller att svara på eventuella frågor som du kan ha. Internet kan nås via Wi-Fi-hotspots som delas ut på mötesdagen.

6. TILLGÄNGLIGHET

Europeiska kommissionens lokaler är fullt tillgängliga för personer med funktionshinder. När du registrerar dig online kan du ange dina särskilda behov så kommer vi att sträva efter att ta hand om dig så bra som möjligt.

Vem organiserar den här **panelen**?

Medborgarpanelen om rörlighet i utbildningssyfte organiseras av Europeiska kommissionen (Generaldirektoratet för kommunikation i samarbete med Generaldirektoratet för utbildning, ungdom, idrott och kultur och Generaldirektoratet för sysselsättning, socialpolitik och inkludering) med stöd av VO Europe (huvudentreprenör) och med hjälp av Missions Publiques, ifok, Deliberativa, Danmarks Tekniska Råd och Kantar Public.

Ämnesavsnittet har tagits fram av arrangörsguppen med hjälp av bidrag från en kunskapskommitté som består av följande medlemmar:

Ondřej BÁRTA,

(forskare, Pool of European Youth Researchers och RAY Network, Tjeckien)

Gina EBNER,

(generalsekreterare, European Association for the Education of Adults (EAEA), Belgien)

Mantas PUPINIS,

(partner och forskningsdirektör, PPMI, Litauen)

Juan RAYÓN GONZÁLEZ,

(ordförande för Erasmus Student Network, Bryssel)

Mika SAARINEN,

(direktör, Statens programkontor för Erasmus+, Finland)

Beatriz TOURÓN,

(utbildningsrådgivare, Universitetsministeriet, Spanien)

Fabienne METAYER,

(Sektorsansvarig, samordningsenheten Erasmus+, generaldirektoratet för utbildning, ungdom, idrott och kultur, Europeiska kommissionen)

Giedrius SUDIKAS,

(Erasmus+-handläggare, generaldirektoratet för utbildning, ungdom, idrott och kultur, Europeiska kommissionen)

